

РЕШЕНИЕ

№

24.06.2016 г.

гр. Хасково

ОКРЪЖЕН СЪД ХАСКОВОграждански състав
на шестнадесети май..... две хиляди и шестнадесета година

в открито заседание в следния състав :

ПРЕДСЕДАТЕЛ :ЙОНКО ГЕОРГИЕВ

Секретар Ж.Г.

като разгледа докладваното от председателя
т.дело №. 120..... по описа за 2015 година.

Предявени са от К.А.Н. и С.Ф.Н. *** при условията на активно субективно и обективно съединяване следните искове против „Ю.Б.”АД с правно основание:

1. чл.124 от ГПК вр. чл.26 ал.1 от ЗЗД вр. чл.143 и чл.146 от Закон за защита на потребителя от ЗЗД за обявяване на нищожни на следните клаузи от сключеният между страните договор за кредит № НЛ 29451 от 23.11.2007г. за покупка на недвижим имот-

чл. 1 ал.5 относно формирането на курс купува на шв.фр. към евро;

чл.3 ал.1 относно годишната лихва и базата за определянето й.;

чл.3 ал.5 относно действащият базов лихвен процент на банката кредитодател и неговата промяна ;

чл. 6 ал.3 относно едностранното изменение на размера на погасителните вноски ;

чл.6 ал.4 относно формирането на курс продава на шв.фр. към евро

чл.13 ал.1 относно едностранното изменение на тарифата за условията ,лихвите,таксите и комисионните които банката прилага при операциите и които стават задължителни за страната кредитополучател;

чл.16 -относно стойността на обезпечението по кредита и неговото заменяне ,което е обусловено с предсрочна изискуемост на кредита в случай на несъгласие от кредитополучателя;

чл.23 ал.1 относно риска на кредитополучателя за промени във валутните курсове и нови лихви в резултат на превалутирането им.

2. чл.55 от ЗЗД за възстановяване на недължимо платени завишени 60 вноски за периода от 28.02.2009г. до 28.02.2014г. в размер на 7571,05 шв. Фр. включваща и такса за управление на кредита 12,89шв.фр.

3.чл.86 от ЗЗД за присъждане на законна лихва за времето от 20.04.2011г. до 28.02.2014г. в размер на 1121,32лв. /697,21шв.фр./

Ищците твърдят,че след 8 месеца от подписването на договора за кредит,по който са получили равностойността на швейцарски франкове на 83 000евро и са се задължили да погасят за 300месеца на равни месечни анюитетни вноски от по 919,10шв.франка,банката едностранно е увеличила стойността на първоначално определената месечна вноска с 43,04шв.фр на 62,14шв.фр. считано от 19.08.2008г. От 19.11.2008г. вноската е променена на 1050,36шв.фр.От 19.11.2012г. месечната анюитетна вноска е намалена на 1030,52шв.франка. Така в резултата на едностранното изменение на договора в частите му относно увеличаването на месечните погасителни вноски за периода от 19.11.2008г. до 28.02.2014г. ищците са надплатили разликата между първоначално договорената месечна вноска от 919,10шв.фр. и увеличената едностранно от банката такава общо в размер на исковата сума по чл.55 от ЗЗД в размер на 7571,05шв.фр.представляващи 60 завишени вноски както и 12,89шв.фр. за управление на кредита.Ищците заявяват,че така завишените месечни вноски по кредита се дължат на посочените по-горе неравноправни клаузи,довели до едностранното изменение на договора,поради което се иска обявяването им за нищожни,поради противоречие със закона и възстановяване като

недължимо платени разликата от завишените 60 месечни вноски включително таксата за управление на кредита от 12,89шв.фр.

В срока за отговор ответникът „Ю.Б.” АД оспорва предявените искиове като изцяло неоснователни. Навежда твърдения, че посочените от ищците клаузи от договора не били неравноправни. Страните по договора за банков кредит по взаимно съгласие са определили дължимата се възнаградителна лихва по отпуснатия кредит, както и метода за нейното изчисляване. Основанието за промяна на приложимата по договора лихва е посочено изрично в договора, като с подписването му ищците са дали съгласието си за това. В допълнение се твърди, че промяната на лихвения процент е направена при спазване на регламентираните в договора критерии - кредитополучателите били уведомени за новия размер на БЛП и са разполагали с възможността по всяко време да погасят предсрочно задължението си. Разпоредбата на чл.143 от ЗЗП не следвало да се прилага при договори за банкови кредити по аргумент на чл.144 ал.3 от ЗЗП. Противопоставя се на прякото позоваване от ищците на разпоредби от Директива 93/13 ЕИО, поради липсата на директен ефект. Иска се отхвърляне на предявените обективно съединени искиове.

Ответникът признава, че ищците до подаване на исковата молба са изпълнявали редовно задълженията си по договора за кредит.

Хасковският окръжен съд като прецени доказателствата по делото и заявените от страните обстоятелства и аргументи, намира за установено от фактическа страна:

Правният спор между страните е повдигнат по повод сключения на 23.11.2007г. договор за кредит за покупка на недвижим имот № НЛ 29451, съдържащ неравноправни клаузи довели до заплатени над договорените към момента на сключване на договора месечни анюитетни вноски в размер на 919,10шв.фр. в повече 7571,05шв.фр. представляващи 60 завишени и недължимо платени средства. Спори се и относно недължимо платената годишна такса за управление на кредита от 12,89шв.фр.

По твърдението за неравноправност на чл. 3, ал.1 от договора "За усвояния кредит КРЕДИТОПОЛУЧАТЕЛЯТ дължи на БАНКАТА годишна лихва в размер на Базовия лихвен процент на Ю. И Еф Д. Б. АД за жилищни кредити в швейцарски франкове /БЛП/, валиден за съответния период на начисляване на лихвата плюс договорна надбавка от 1,65 пункта. Към момента на сключване на настоящия договор БЛП на Ю. И Еф Д. Б. АД за жилищни кредити в швейцарски франкове е в размер на 4.5 % процента" което води до нищожност, поради противоречие със закона.

Чл. 3, ал.5 "Действащият БЛП на Ю. И Еф Д. Б. АД не подлежи на договаряне и промените в него стават незабавно задължителни за страните. БАНКАТА уведомява КРЕДИТОПОЛУЧАТЕЛЯ за новия размер на БЛП и датата, от която той е в сила, чрез обявяването им на видно място в банковите салони. Договорените в настоящия договор надбавки не се променят"

чл. 6, ал.3 "В случай, че по време на действието на настоящия договор БАНКАТА промени Базовия лихвен процент на Ю. И Еф Д. Б. АД за жилищни кредити, размерът на погасителните вноски, определени в чл. 1 се променят автоматично, в съответствие с промяната, за което КРЕДИТОПОЛУЧАТЕЛЯТ, с подписването на настоящия договор, дава своето неотменяемо и безусловно съгласие"

чл. 13, ал.1 "БАНКАТА запазва правото си по време на действие на настоящия договор да променя Тарифата за условията, лихвите, таксите и комисионните, които Ю. И Еф Д. Б. АД прилага при операциите си, както и приложимите лихви по настоящия кредит в швейцарски франкове или друга валута при евентуалното му превалутиране по реда на чл.

21. Измененията в Тарифата и/или приложимите лихви влизат в сила от деня на приемането им от компетентните банкови органи и са задължителни за страните по настоящия договор"

чл. 23, ал.1 и 2 от договора, "КРЕДИТОПЛОУЧАТЕЛЯТ декларира, че е запознат и съгласен с обстоятелството, че промяната на обявения от БАНКАТА курс купува и/или продава на швейцарския франк към български лев/евро, както и превалутирането по чл. 22 от договора, може да има за последица, включително в случаите по чл. 6, ал.2, повишаването на размер на дължимите погасителни вноски по кредита, изразени в лева, като напълно приема да носи за своя сметка риска от такива промени и повишаване, както и че е съгласен да поеме всички вреди /включително и пропуснати ползи/, произтичащи от промяната на валутните курсове и новите лихви, приложими по превалутирания кредит; ал.2 - "КРЕДИТОПЛОУЧАТЕЛЯТ декларира, че е изцяло запознат и разбира икономическия смисъл и правните последици на разпоредбите на чл. 6, ал.2 и 1л.22-24 от този договор, както и е съгласен с настъпването им". Съгласно тази разпоредба целия риск от промени и повишаване на обявения от банката курс купува или продава на швейцарския франк се понася от кредитополучателя

Систематичното място и взаимовръзка на тази група клаузи, както и тяхното тълкуване водят до извод, че същите дават възможност едностранно на банката въз основа на собствените правила и критерий без възможност за другата страна да влияе посредством договаряне да изменя БЛП включващ отделните елементи, които го образуват - пазарните/бенчмаркови/лихвени мерители в случая за швейцарски франкове тримесечния либор; рисковата премия приложима за банката при привличане на финансов ресурс; директните нелихвени разходи на банката по привличания паричен ресурс като минимални задължителни резерви, фонд за гарантиране на влоговете в банките и др.; буферната надбавка изразяваща оценката под формата на лихвена премия на нивото на риска .

В приетата методология на банката, която в случая е банков продукт за определянето на БЛП не е описана формула, по която те се определят и изчисляват с оглед относителната тежест и влияние на всеки един компонент в общото ниво на определяне на БЛП на банката за съответния кредит за който е приложен БЛП.

Това показва, че включените от банката в договора, подписан от страните, клаузи се явяват неравноправни съгласно чл.143 ал.1 т.10 и т.12 предложение трето от ЗЗП, което води до тяхната нищожност съгласно чл.146 ал.1 от ЗЗП.

Тези разпоредби от договора позволяват на банката без участието на другата страна, без известни отнапред ясно определени критерии едностранно да изменя условия по договора, имащи определящо значение за сключването и изпълнението му, касаещи увеличените месечните вноски и такси за управление на кредита и последиците при неизпълнението им.

Възражението на ответника, че договора е индивидуално уговорен в конкретния случай, поради което и не са налице неравноправни клаузи в него, не би могло да се възприеме като основателно.

Исключението предвидено в чл.144 ал.3 т1 от ЗЗП, свързано с изменението на цената на договора да се дължи на външни причини, които не зависят от банката /безспорно доставчик на финансови услуги съобразно пар.13 т.12 от ЗЗП / е неприложимо в случая.

Индивидуално уговорените клаузи, които се оспорват като неравноправни и на които се базира тезата на банката биха били индивидуално уговорени, ако страната в чиято полза са уговорени банката би предоставила възможност на другата страна съответно да договаря неравноправните условия, а не да бъде лишена от шанса да бъде наясно точно по какъв начин, условия се формира методиката за изчисление на БЛП респективно неговото увеличение или намаление. Тази празнота в индивидуалните договорености на които се позовава банката я поставят в привилегировано и неравноправно положение спрямо

потребителя кредитополучател, поради което и ответникът не следва да се ползва от разпоредбите чл.144 ал.3 т.1 и на чл.146 ал.1 от ЗЗП.

Изложеното налага крайният извод, че разпоредбите на чл. 3, ал.1, чл. 3, ал.5, чл. 6, ал.3, чл. 13, ал.1 от договора, които определят възможността за едностранна корекция на БЛП, определен едностранно от банката, без възможност за договоряне, както и едностранно изменение на дължима месечна вноски, размер на лихвите и таксите по договора, като решението за размера на изменението е поставено изцяло в избор на банката, без дори да е обвързано от ясни и предварително фиксирани критерии за това кога и с какъв размер може да се изменят вноски, лихви и такси са неравноправни по отношение на ищците К.Н. и С.Н. като противоречащи на чл.143 от ЗЗП и са нищожни на това основание.

Съдът намира за нищожни и клаузите на чл.1 ал.5, чл.16 и чл.23 от договора относно риска на кредитополучателя за промени във валутните курсове и нови лихви в резултат на превалутирането им. Макар и не пряко тези клаузи рефлектират в съотношение с по-горе посочените в правната сфера на потребителя, като засягат правото му на равнопоставена страна, поради което същите се явяват неравноправни наред с гореописаните разпоредби, предвид тясната облигационна връзка помежду им.

По тези съображения и мотиви, съдът намира исковете предявени от К.А.Н. и С.Ф.Н. при условията на активно субективно съединяване против „Ю.Б.“ АД с правно основание:

1. чл.124 от ГПК вр. чл.26 ал.1 от ЗЗД вр. чл.143 и чл.146 от Закон за защита на потребителя от ЗЗД за обявяване на нищожни на следните клаузи от сключеният между страните договор за кредит № НЛ 29451 от 23.11.2007г. за покупка на недвижим имот:

чл. 1 ал.5 относно формирането на курс купува на шв.фр. към евро;

чл.3 ал.1 относно годишната лихва и базата за определянето ѝ.;

чл.3 ал.5 относно действащият базов лихвен процент на банката кредитодател и неговата промяна ;

чл. 6 ал.3 относно едностранното изменение на размера на погасителните вноски ;

чл.6 ал.4 относно формирането на курс продава на шв.фр. към евро

чл.13 ал.1 относно едностранното изменение на тарифата за условията ,лихвите,таксите и комисионните които банката прилага при операциите и които стават задължителни за страната кредитополучател;

чл.16 -относно стойността на обезпечението по кредита и неговото заменяне ,което е обусловено с предсрочна изискуемост на кредита в случай на несъгласие от кредитополучателя;

чл.23 ал.1 относно риска на кредитополучателя за промени във валутните курсове и нови лихви в резултат на превалутирането им за основателни и доказани.

Исковете за обявяване за нищожни на следните договорни клаузи чл. 1 ал.5 относно формирането на курс купува на шв.фр. към евро; чл.6 ал.4 относно формирането на курс продава на шв.фр. към евро, съдът намира за неоснователни. Тези разпоредби от договора отнасящи се до формиране на съотношението на валутните курсове и до определянето на кръстосания курс са изписани технически грешно в посочените текстове, но на практика изчислението е правилно, както е отбелязало вещото лице в заключението си и в устния доклад пред съда, поради което и съдът намира, че тези две разпоредби не са неравноправни, поради което не се явяват и нищожни и в тази част иска следва да бъде отхвърлен.

По отношение на обективно съединените искове по чл.55 от ЗЗД за възстановяване на недължимо платени завишени 60 вноски за периода от 28.02.2008г. до 28.02.2014г. в размер на 7571,05 шв. Фр. и такса за управление на кредита 12,89шв.фр. и

по чл.86 от ЗЗД за присъждане на законна лихва за времето от 20.04.2011г. до 28.02.2014г. в размер на 1121,32лв. /697,21шв.фр./

Видно от заключението на съдебно счетоводната експертиза и писмените доказателства по делото безспорно се установява,че ищците са надплатили над първоначално уговорените месечни вноски разлика от 7571,05 шв.франка,представляващи 60 вноски, а не 8212 шв.фр. представляващи 67вноски,поради погасяване по давност на 7месечни вноски и неподдържането на претенцията в тази част от ищците,поради което сумата която следва да бъде възстановена на ищците като недължимо платена е в размер на 7571,05шф.франка в левова равностойност към датата на исковата молба 12176,52лв.По отношение претенцията за заплащане такса управление на кредита следва да се има предвид,че увеличените месечни вноски за претендирания период от 19.02.2008г. датата на първото увеличение на вноските към датата на исковата молба 28.02.2014г. се е отразило и върху размера на таксата за управление на кредита,поради което иска и в тази част се явява основателен и доказан в исковия размер.

По отношение на лихвата по чл.86 от ЗЗД, претендирана за периода от три години преди завеждане на исковата молба 28.02.2011г. до 28.02.2014г.в размер на 697,21 шв.франка в левова равностойност 1121,32лв.Този иск предвид уважаването на иска по чл.55 ал.1 от ЗЗД също следва да се уважи в предявения от ищците размер,изчислена по системата /калкулатор б.г. публикувана на интернет стр./

По отношение на заявените разноски съобразно представения списък от 3214,12лв,ответната страна с оглед уважаване на предявените икове следва да заплати разноски в размер на 2684,12лв. без разноски по инцидентния установителен иск в размер на 30лв.д.т. и 500лв. адвокатски хонорар по същия,който не е приет за разглеждане.

Водим от горното съдът

Р Е Ш И :

Признава по исковете с правно основание чл.124 от ГПК вр. чл.26 ал.1 от ЗЗД вр. чл.143 т3,т.10,т.12 и чл.146 от Закон за защита на потребителя,предявени от К.А.Н. и С.Ф.Н. *** против „Ю.Б.”АД за нищожни като противоречащи на закона следните договорни клаузи от договор за кредит за покупка на недвижим имот № НЛ 29451 от 27.11.2007г.

чл. 3, ал.1от договора "За усвоения кредит КРЕДИТОПОЛУЧАТЕЛЯТ дължи на БАНКАТА годишна лихва в размер на Базовия лихвен процент на Ю. И Еф Д. Б. АД за жилищни кредити в швейцарски франкове /БЛП/, валиден за съответния период на начисляване на лихвата плюс договорна надбавка от 1,65 пункта. Към момента на сключване на настоящия договор БЛП на Ю. И Еф Д. Б. АД за жилищни кредити в швейцарски франкове е в размер на 4.5 % процента" което води до нищожност,поради противоречие със закона.

Чл. 3, ал.5 "Действащият БЛП на Ю. И Еф Д. Б. АД не подлежи на договаряне и промените в него стават незабавно задължителни за страните. БАНКАТА уведомява КРЕДИТОПОЛУЧАТЕЛЯ за новия размер на БЛП и датата, от която той е в сила, чрез обявяването им на видно място в банковите салони. Договорените в настоящия договор надбавки не се променят"

чл. 6, ал.3 "В случай, че по време на действието на настоящия договор БАНКАТА промени Базовия лихвен процент на Ю. И Еф Д. Б. АД за жилищни кредити, размерът на погасителните вноски, определени в чл. 1 се променят автоматично, в съответствие с

промяната, за което КРЕДИТОПЛОУЧАТЕЛЯТ, с подписването на настоящия договор, дава своето неотменяемо и безусловно съгласие"

чл. 13, ал.1 "БАНКАТА запазва правото си по време на действие на настоящия договор да променя Тарифата за условията, лихвите, таксите и комисионните, които Ю. И Еф Д. Б. АД прилага при операциите си, както и приложимите лихви по настоящия кредит в швейцарски франкове или друга валута при евентуалното му превалутиране по реда на чл. 21. Измененията в Тарифата и/или приложимите лихви влизат в сила от деня на приемането им от компетентните банкови органи и са задължителни за страните по настоящия договор"

чл. 23, ал.1 и 2 от договора, "КРЕДИТОПЛОУЧАТЕЛЯТ декларира, че е запознат и съгласен с обстоятелството, че промяната на обявления от БАНКАТА курс купува и/или продава на швейцарския франк към български лев/евро, както и превалутирането по чл. 22 от договора, може да има за последица, включително в случаите по чл. 6, ал.2, повишаването на размер на дължимите погасителни вноски по кредита, изразени в лева, като напълно приема да носи за своя сметка риска от такива промени и повишаване, както и че е съгласен да поеме всички вреди /включително и пропуснати ползи/, произтичащи от промяната на валутните курсове и новите лихви, приложими по превалутирания кредит; ал.2 - "КРЕДИТОПЛОУЧАТЕЛЯТ декларира, че е изцяло запознат и разбира икономическия смисъл и правните последици на разпоредбите на чл. 6, ал.2 и 1л.22-24 от този договор, както и е съгласен с настъпването им".

Отхвърля исковете с правно основание чл.124 от ГПК вр. чл.26 ал.1 от ЗЗД вр. чл.143 и чл.146 от Закон за защита на потребителя,предявени от К.А.Н. и С.Ф.Н. *** против „Ю.Б.“АД за признаване за нищожни като противоречащи на закона следните договорни клаузи от договор за кредит за покупка на недвижим имот № НЛ 29451 от 27.11.2007г.:

Чл.1 ал.5"Курс купува" на швейцарския франк към евро на Банката се формира като от официалния курс „продава" на евро към лева на Банката,разделен на официалния курс „купува" на швейцарския франк към евро на Банката за съответния ден"

Ч.6 ал.4 „Курс продава" на швейцарския франк към евро на Банката се формира от официалния курс „купува" на евро към лева на Банката,разделен на официалния курс „продава" на швейцарския франк към евро на Банката за съответния ден"

ОСЪЖДА "Ю. И ЕФ Д. Б." АД, ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. София., район Средец., бул. "*****." № 14 да заплати на К.А.Н. и С.Ф.Н. на основание мл.55 ал.1 от ЗЗД сумата от 12176,52лв. /равностойност на 7571,05шв. Франка/ представляваща разлика между предварително договорени анюитетни вноски и заплатени от ищците за периода от 28.02.2009г. до 28.04.2014г. и включена такса за управление на кредита,ведно със законната лихва от 28.02.2014г. до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА "Ю. И ЕФ Д. Б." АД, ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. София., район Средец., бул. "*****." № 14 да заплати на К.А.Н. и С.Ф.Н. на основание чл.86 от ЗЗД сума 1121,32лв./равностойност на 697,21 шв.франка/ за периода от 28.02.2011г. до 28.02.2014г.

ОСЪЖДА "Ю. И ЕФ Д. Б." АД, ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. София., район Средец., бул. "*****." № 14 да заплати на К.А.Н. и С.Ф.Н. *** разноски по делото в размер на 2684,12лв.

Решението може да бъде обжалвано пред Апелативен съд Пловдив в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия:

